

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a Mgr. Petra Sedláka, PhD. ve věci

žalobců:

a) **Scania Czech Republic s.r.o.**, IČO 61251186
sídlem Sobínská 186, 252 19 Chrástany

b) **Dopravní společnost Ústeckého kraje, příspěvková organizace**,
IČO 06231292
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Kramářem, LL.M.
sídlem Křižovnické nám. 193/2, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
sídlem třída Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **SOR Libchavy spol. s r. o.**, IČO 15030865
sídlem Dolní Libchavy 48, 561 16 Libchavy

o žalobách proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 19. 7. 2019,
č. j. ÚOHS-R0080,82/2019/VZ-19888/2019/322/HSc,

takto:

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19. 7. 2019, č. j. ÚOHS R0080,82/2019/VZ-19888/2019/322/HSc, se **zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení 4 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci b) na náhradě nákladů řízení 41 026 Kč k rukám advokáta Mgr. Martina Kramáře, LL.M., do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 4. 2019, č. j. ÚOHS-S0033/2019/VZ-10768/2019/541/AHr, podle § 264 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), uložil žalobci b) (dále též „zadavatel“) výrokem I. zákaz plnění rámcové dohody na dodávky autobusů uzavřené dne 28. 12. 2018 mezi žalobci a) a b) v zadávacím řízení na veřejnou zakázku „Nákup linkových autobusů pro regionální dopravu v oblasti Ústeckého kraje – částečně nízkopodlažní autobusy délky 12 m“ a výrokem II. povinnost k úhradě nákladů řízení. Žalovaný totiž dospěl k závěru, že daná rámcová dohoda byla uzavřena v rozporu s § 254 odst. 1 písm. a) ZZVZ, neboť skutečnost, že v předchozím otevřeném řízení nebyly podány žádné nabídky, způsobil zadavatel svým nezákonným postupem. Proti prvostupňovému rozhodnutí brojili žalobci rozklady, na základě nichž předseda žalovaného rozhodnutím ze dne 19. 7. 2019, č. j. ÚOHS R0080,82/2019/VZ-19888/2019/322/HSc, podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, změnil výrok I. prvostupňového rozhodnutí a potvrdil jeho výrok II. Změnou předseda žalovaného zúžil okruh zadávacích podmínek předchozího otevřeného řízení, které měly podle prvostupňového rozhodnutí vytvářet bezdůvodné překážky hospodářské soutěže. Podle předsedy žalovaného byl takovou nezákonnou zadávací podmínkou pouze požadavek na minimální objem palivových nádrží 300 l.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce a) se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá nezákonnost z důvodu nesprávného posouzení otázky diskriminační povahy požadavku zadavatele na objem palivové nádrže. Za nepřipustnou diskriminaci je třeba považovat až takový postup, kdy zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením zjevně nepřiměřených podmínek, které nemají vazbu na plnění veřejné zakázky. Nelze po zadavateli požadovat, aby jednotlivé požadavky zdůvodňoval vyčerpávajícím způsobem. Žalovaný nepřipustně dovedl, jak měl zadavatel své požadavky na dojezd definovat, čímž překročil meze správního uvážení. S větším objemem palivové nádrže je nepochybně spojen větší dojezd a snížení intervalu mezi tankováními. Jde o požadavek odůvodněný legitimními a objektivními potřebami zadavatele. Zadavatel zohlednil i průměrnou spotřebu vozidla, když ji učinil součástí hodnocení. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je dále vnitřně rozporné. Na rozdíl od hodnocení požadavku na minimální kapacitu akumulátoru svých baterií při hodnocení požadavku na objem palivové nádrže se žalovaný nezabýval tím, nakolik je tento požadavek na trhu standardní a zda by případná výměna palivové nádrže mohla být spojena s výraznějšími dodatečnými náklady a komplikacemi. Jedná se o jednoduchou, levnou a

běžnou záležitost. Žalovaný rezignoval na zkoumání otázky možného dopadu a nezohlednil předložené důkazy. Žalovaný odepřel žalobci možnost řádné obrany, neprovedl dokazování, nepřiměřeně zasáhl do právní jistoty žalobce a nevypořádal se s jeho argumentací. Nevyjádřil se ani k žádosti žalobce o zařazení nabídky společnosti SOR Libchavy do správního spisu a provedení tohoto důkazu. Popřel tak procesní práva žalobce a) a narušil rovnost účastníků řízení.

3. Žalobce b) se taktéž domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že nebylo prokázáno, že by požadavkem na minimální objem nádrže zadavatel vytvořil jakoukoliv překážku hospodářské soutěže. Žalovaný neprovedl navržené důkazy a učinil závěry bez opory ve spise. Stanovené požadavky jsou běžné, snadno splnitelné a nejsou nepřiměřené. Osoba zúčastněná na řízení (navrhovatel v řízení před žalovaným; dále též „navrhovatel“) má ve svém portfoliu hned několik vozidel splňujících veškeré technické požadavky. Navrhovatel v původním zadávacím řízení podal nabídku bez výhrad či námitek proti zadávacím podmínkám. V zakázkovém řízení před žalovaným si ani na podmínku minimálního objemu palivové nádrže nestěžoval. Kromě navrhovatele a vybraného dodavatele splňují stanovený požadavek také další výrobci. Tento požadavek nemůže vytvořit žádnou překážku otevřené hospodářské soutěže. Žádný z dodavatelů nenaznačil, že by důvodem pro nepodání nabídky byla minimální kapacita palivové nádrže. Spoustu navržených důkazů žalovaný neučinil součástí podkladů. Modely navrhovatele požadavek na palivovou nádrž splní bez nutnosti úprav, a tedy bez dodatečných nákladů. Jde o lehce vyměnitelnou komponentu bez výraznějších nákladů. Opačné tvrzení žalovaného nemá oporu ve správním spise. Výměna palivové nádrže představuje ještě triviálnější záležitost než výměna akumulátorové baterie. Přístup předsedy žalovaného je k těmto otázkám rozporný. Požadavek na palivovou nádrž odrážel legitimní potřeby zadavatele a byl zdůvodněn objektivními potřebami. Žalovaný měl v první řadě prověřit, zda je požadavek excesivní či zjevně nepřiměřený, a zda tedy vytváří objektivní překážku hospodářské soutěže. Vytýkaný požadavek objektivně nebyl způsobilý kohokoliv znevýhodnit. Za této situace nebyl důvod požadovat po zadavateli podrobnější vysvětlení. Tato podmínka nemohla způsobit neúčast dodavatelů v původním zadávacím řízení. Rámcová dohoda byla navíc zcela splněna, neboť na jejím základě již nelze objednat žádné další autobusy. Výklad žalovaného je *contra legem*. Realizační smlouvy jsou na rámcových dohodách nezávislé. Žalovaný se nezabýval tvrzením, že na straně zadavatele jsou dány důvody zvláštního zřetele spojené s veřejným zájmem, které odůvodňují pokračování plnění rámcové dohody, popř. alespoň odložení zákazu plnění.
4. Žalovaný ve svých vyjádřeních odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žaloby zamítl. Dojezd vozidla nelze zvažovat pouhou kapacitou palivové nádrže, a proto požadavek na objem palivové nádrže nemůže být pouze dojezdem vozidla odůvodněn. Požadovaný parametr bylo možno stanovit průměrným dojezdem určité sumy kilometrů na jednu naplněnou nádrž. Zadavatel neodůvodnil požadavek na minimální velikost palivové nádrže, čímž vytvořil bezdůvodnou překážku hospodářské soutěže. Mezi závěry k požadavku na vyšší kapacitu baterií a k požadavku na velikost nádrže je odlišnost spočívající v technické stránce. Argumentace, že pokud dodavatelé mohou požadavek splnit, nemůže se jednat o překážku hospodářské soutěže, je zcela mylná. Každá zadávací podmínka klade překážku hospodářské soutěže. Zatímco konkurenční výhoda je vázána na určitého dodavatele, překážky hospodářské soutěže mohou být kladeny neurčitěmu okruhu dodavatelů. Skutečnost, že určitý dodavatel je schopen požadavky splnit, neznamená, že překážky hospodářské soutěže neexistují. Bylo-li prokázáno, že se jedná o požadavek

bezodůvodný a současně, že jím bylo zasaženo alespoň v potenciální rovině do hospodářské soutěže, je takový požadavek rozporný s § 36 odst. 1 ZZVZ. Pokud daný parametr není odůvodněn logicky vůbec, není třeba posuzovat přiměřenost k zásahu do hospodářské soutěže. Navrhovatel posuzovaný parametr rozporoval v námitkách a následně i odkazem na námitky v návrhu. Zadavatel odpovídá za obsah zadávací dokumentace objektivně v plném rozsahu. Jelikož § 63 odst. 1 písm. a) ZZVZ hovoří o určitém druhu předchozího zadávacího řízení, předpokládá se, že toto samotné řízení proběhlo v souladu se zákonem a důvodem, proč zadavatel neobdržel žádnou nabídku, je objektivně pouze nezáměr dodavatelů. Pokud existuje i jiný důvod, není postup zadavatele v souladu s účelem tohoto ustanovení. Absentuje materiální podmínka použití jednacího řízení bez uveřejnění. Postup žalovaného byl zároveň jediným možným, kterým mohl navrhovatel hájit svá práva poté, co původní řízení bylo zastaveno. Uzavřením realizačních dohod není nutně vyčerpána rámcová dohoda. Zadavatel totiž nemusí množství plnění vyčerpat. Pokud by se zákaz plnění omezil pouze na smlouvy realizační, účastníkům rámcové dohody by takový zákaz nebránil uzavřít dle platné rámcové dohody realizační smlouvu novou. Ve vztahu k důvodům zvláštního zřetele hodným spojeným s veřejným zájem žalovaný odkazuje na prvostupňové rozhodnutí.

5. Osoba zúčastněná na řízení považuje za velmi nešťastnou část napadeného rozhodnutí, která popírá dílčí zjištění žalovaného v prvním stupni. S odůvodněním napadeného rozhodnutí se proto neztotožňuje. Další důvody nezákonnosti postupu zadavatele, které v návrhu uváděla, nebyly žalovaným vyvráceny, pouze se jimi nezabýval pro nadbytečnost. Zadavatelem zmiňované autobusy v nabídce osoby zúčastněné nařízení jsou městské, zatímco předmětem plnění byly meziměstské autobusy. Mezi těmito typy autobusů diametrální odlišnost. Její nabídka vycházela z oprávněných požadavků původního zadávacího řízení, avšak logicky nebyla schopna naplnit ty požadavky, které byly nezákonné a diskriminační. Není zřejmé, proč nebyla oslovena zadavatelem v rámci tržních konzultací. Do svých výrobků dodává nádrže na míru, které jsou tvarované dle vnitřního prostoru autobusu. Nejedná se tedy o generické zboží, které by bylo možno pořídit za deset tisíc. S tím je spojena i povinnost provést homologaci provedených změn. Zadavatel měl posuzovat deklarovanou dojezdovost jako součin objemu nádrže a spotřeby. Osoba zúčastněná na řízení proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.
6. Žalobce b) v doplňujících podáních dodává, že údajné rozdíly mezi městským a meziměstským autobusem a náročnost provedení výměny palivové nádrže měly být zjišťovány v řízení před žalovaným. Z § 36 odst. 1 ZZVZ plyne, že žalovaný musí nejprve zkoumat, zda určitá zadávací podmínka vytváří reálnou či potenciální překážku hospodářské soutěže, a teprve pokud ano, má se zabývat tím, zda byla taková překážka vytvořena důvodně. Výklad předsedy žalovaného, že každá zadávací podmínka znamená překážku hospodářského soutěže, a zkoumá pak pouze její důvodnost, není slučitelný se směrnicí č. 2014/24/EU. Na posouzení, zda se jedná o překážku hospodářské soutěže, má zásadní vliv to, zda se jedná o požadavek na levnou, triviální položku, kterou má každý dodavatel možnost jednoduše a bez výrazných nákladů ve vozidle vyměnit. Žalovaný od prověřování této otázky bezdůvodně upustil. Předmětnou podmínku v základní nabídce bez problémů splní všichni dostupní dodavatelé na relevantním trhu. Není úkolem žalovaného zadavateli vnucovat jiné alternativní způsoby uspokojení jeho potřeb. Žalovaný neprovedl navržené důkazy, a dokonce je ani nezařadil do správního spisu. V následných zadávacích řízeních se žalobce podřídil vůli žalovaného a stanovil požadavek na minimální dojezdovou vzdálenost.

V té souvislosti již obdržel několik žádostí o vysvětlení. Potvrzuje se tedy, že tento parametr není vhodný a bude způsobovat problémy.

7. Osoba zúčastněná na řízení ve svém následném podání především poukazuje na řadu dalších nezákonností týkajících se původního zadávacího řízení, které ve svém návrhu namítala.
8. V rámci ústního jednání konaného dne 2. 9. 2020 žalobce b) a žalovaný setrvali na svých stanoviscích a žalovaný nad rámec toho vyjádřil pochybnosti o zákonnosti dalších kroků žalobce b) v souvislosti s projednávanou věcí.
9. Po provedeném ústním jednání (po skončení dokazování a přednesení konečných návrhů) žalovaný soudu zaslal podání, v němž uvedl, jakým způsobem vede správní spis s tím, že přikládá správní spis i s přílohou.

III. První rozsudek krajského soudu a následující procesní vývoj

10. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 8. 9. 2020, č. j. 31 Af 59/2019-124 (dále jen „předchozí rozsudek krajského soudu“), zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí, neboť dospěl k závěru, že žalovaný nesprávně interpretoval a aplikoval § 63 odst. 1 písm. a) a § 36 odst. 1 ZZVZ a dopustil se zásadního pochybení při vedení správního spisu a dokazování, neboť některé předložené listiny vedl odděleně od správního spisu.
11. Na základě kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení a žalovaného následně Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozsudkem ze dne 23. 2. 2022, č. j. 6 As 295/2020-143, zrušil předchozí rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že krajský soud nesprávně interpretoval § 63 odst. 1 písm. a) ZZVZ a v důsledku toho nesprávně zaměřil své dokazování a dostatečně neodůvodnil některé své závěry. Co se týče nedostatků správního spisu, podle NSS nic nebrání tomu, aby krajský soud sám doplnil dokazování o listiny, které ve správním řízení předložila žalobkyně b) jako zadavatel a které nebyly učiněny součástí správního spisu (ale toliko její přílohové části).
12. Krajský soud následně sdělil žalobcům, že se mohou prostřednictvím nahlížení do soudního spisu seznámit se žalovaným do té doby utajovanou přílohou správního spisu. Této možnosti využil žalobce b), který následně zaslal soudu návrhy na doplnění dokazování.
13. Krajský soud v dalším řízení rozsudkem ze dne 30. 11. 2022, č. j. 31 Af 59/2019-279, žalobám znovu vyhověl, zrušil rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Usnesením ze dne 30. 11. 2022 pak krajský soud opravil zrušující výrok rozsudku dle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“, s poukazem na zjevnou nesprávnost mezi výrokem a odůvodněním rozsudku tak, že se namísto rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ruší pouze rozhodnutí předsedy žalovaného o rozkladu.
14. NSS však rozsudek krajského soudu ze dne 30. 11. 2022 opět zrušil (rozsudkem ze dne 22. 2. 2024, č. j. 6 As 1/2023-67). Závěry krajského soudu ve věci samé sice před NSS obstály, nikoli však oprava výroku rozsudku krajského soudu prostřednictvím opravného usnesení. NSS uzavřel, že je rozsudek krajského soudu vnitřně rozporný (mezi výrokem a odůvodněním), a proto ho zrušil. Věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení s tím, že všechny věcné kasační námitky žalovaného shledal nedůvodnými.

IV. Nové posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud proto posuzoval věc znovu a na základě včas podaných žalob přezkoumal napadené rozhodnutí předsedy žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první s. ř. s.). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a byl vázán zrušujícími rozsudky NSS.
16. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda vůbec přicházelo v úvahu uložení zákazu plnění rámcové smlouvy, jestliže již byla uzavřena navazující realizační smlouva. Žalobce b) totiž argumentuje tím, že uzavřením realizační smlouvy je již předmět rámcové smlouvy vyčerpán a již podle ní není co plnit (plnění realizační smlouvy není plněním smlouvy rámcové).
17. Podle § 257 písm. l) ZZVZ Úřad zahájené řízení usnesením zastaví, jestliže byl podán návrh na zákaz plnění smlouvy a Úřad zjistí, že závazek ze smlouvy byl splněn.
18. Se žalobcem b) lze souhlasit v tom, že plnění realizační smlouvy je odlišné od plnění smlouvy rámcové, neboť obsahem rámcové smlouvy je *de facto* jen závazek uzavřít jednu či více realizačních smluv. Na první pohled se pak může v určitém okamžiku zdát, že realizačními smlouvami byl zcela vyčerpán předmět rámcové smlouvy a již není možné další realizační smlouvu uzavřít. Ve skutečnosti však nelze další plnění rámcové smlouvy rozhodně vyloučit, neboť samotné realizační smlouvy nemusí být z nejruznějších důvodů nakonec realizovány. Důvodem může být zásah žalovaného, dohoda smluvních stran, jednostranné právní (popř. protiprávní) jednání jedné ze smluvních stran, ale i další skutečnosti, s nimiž zákon nebo smlouva spojují zánik závazku. V těchto případech mohou smluvní strany uzavřít realizační smlouvu novou a použít při tom jako právní základ stále onu rámcovou smlouvu. Smyslem § 257 písm. l) ZZVZ je vyloučit přezkum žalovaného tam, kde již nemůže mít reálný dopad. To ovšem není případ rámcové smlouvy, u níž přes uzavření realizačních smluv stále přichází v úvahu, že přezkum ze strany žalovaného reálný dopad bude mít. S ohledem na účel daného ustanovení se proto soud ztotožňuje s výkladem žalovaného, že dokud nejsou splněny samotné realizační smlouvy, nelze pohlížet ani na závazek z rámcové smlouvy jako na splněný. Uzavření realizačních smluv tudíž není samo o sobě důvodem pro zastavení řízení ve vztahu ke smlouvě rámcové na základě § 257 písm. l) ZZVZ.
19. Dále se soud zabýval námitkami, které směřují proti tomu, jakým způsobem žalovaný interpretoval § 63 odst. 1 písm. a) ZZVZ. Podle tohoto ustanovení zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění, pokud podstatně nezměnil zadávací podmínky oproti předchozímu otevřenému řízení, užšímu řízení nebo zjednodušenému podlimitnímu řízení, v němž nebyly podány žádné nabídky nebo žádosti o účast.
20. Z citovaného ustanovení je patrné, že zákon explicitně jako důvod použití jednacího řízení bez uveřejnění stanoví pouze skutečnost, že v předchozím otevřeném řízení, užším řízení nebo zjednodušeném podlimitním řízení (soud pro zjednodušení bude používat označení „původní zadávací řízení“). Z textu zákona přímo neplyne, že by byl důvod nepodání nabídek relevantní, nicméně podle názoru soudu je z hlediska smyslu a účelu předmětného ustanovení nezbytné, aby důvod nepodání nabídek nezpůsobil sám zadavatel. Jednací řízení bez uveřejnění je totiž druhem zadávacího řízení, který garantuje volnou hospodářskou soutěž pouze ve velmi omezené míře, a měl by být proto využíván jako zcela výjimečný nástroj. Nelze připustit, aby mohl zadavatel zmařit (ať již zcela účelově či například v důsledku hrubé nedbalosti plynoucí z neznalosti právní úpravy) řádné zadávací řízení a tuto skutečnost následně využít pro to, aby využil výjimečný institut, jakým je jednací řízení bez uveřejnění. Aby k tomu nedocházelo, lze zákonem formálně stanovené podmínky

považovat za naplněné pouze tehdy, nenastolil-li situaci, kterou zákon předpokládá, sám zadavatel vlastním přičiněním (nezákonným postupem). Tento materiální korektiv je zákonem výslovně požadován v případě stanoveném v § 63 odst. 5 ZZVZ, ale judikatura správních soudů jej již standardně uplatňuje v případech tzv. *vendor lock-in*, které jsou regulovány § 63 odst. 3 ZZVZ (viz např. rozsudky NSS ze dne 11. 1. 2013, č. j. 5 Afs 42/2012-53, a č. j. 5 Afs 43/2012-54, publ. pod č. 2790/2013 Sb. NSS; všechny zde citované rozsudky jsou dostupné též na www.nssoud.cz).

21. Se žalovaným proto soud souhlasí v tom, že je nutno pro účely aplikace § 63 odst. 1 písm. a) ZZVZ přihlížet k tomu, zda důvod neobdržení žádné nabídky v původním zadávacím řízení nepramenil z nezákonného jednání zadavatele v původním zadávacím řízení – např. ze stanovení zadávacích podmínek v rozporu s § 36 odst. 1 ZZVZ.
22. S ohledem na závazný právní názor NSS vyjádřený v jeho prvním zrušujícím rozsudku krajský soud zároveň konstatuje, že se žalovaný správně zabýval tím, zda existovala příčinná souvislost mezi nezákonností původního zadávacího řízení a neúčastí byt' jediného dodavatele (konkrétně osoby zúčastněné na řízení) v tomto zadávacím řízení. Podle NSS totiž stačí, že nezákonný postup zadavatele byl jednou z příčin rozhodnutí dodavatelů nabídku nepodat a že byt' jen jediný dodavatel nepodal nabídku právě z tohoto důvodu (v podrobnostech viz body [32] až [36] prvního zrušujícího rozsudku).
23. Krajský soud proto zjišťoval, zda žalovaným zjištěná nezákonnost původního zadávacího řízení byla skutečným důvodem neúčasti osoby zúčastněné na řízení v tomto zadávacím řízení. Aby totiž bylo možné učinit závěr o tom, že si zmaření původního zadávacího řízení (tj. v daném případě nepodání nabídek) způsobil zadavatel sám, muselo by být s rozumnou mírou pravděpodobnosti prokázáno, že to byla právě určitá vada původního zadávacího řízení či více vad ve svém souhrnu, co bylo důvodem nezájmu konkrétního dodavatele. Musí být tedy dána alespoň v základní míře příčinná souvislost mezi vadami původního zadávacího řízení a neúčastí dodavatele v tomto zadávacím řízení.
24. K otázce vlivu žalovaným zjištěné vady na nepodání nabídky osobou zúčastněnou na řízení NSS vyjádřil pouze pravděpodobný a toliko předběžný (podmíněný tím, že nebude prokázán opak) závěr, že žalovaným zjištěná nezákonnost byla příčinou nepodání nabídky osobou zúčastněnou na řízení. Zároveň *de facto* k této otázce NSS vytkl krajskému soudu nesprávně zaměřené dokazování. Soud proto při novém jednání dokazování doplnil o další důkazy předložené žalobcem b), konkrétně o novinový článek z webu zdopravy.cz s názvem „SOR dodá další autobusy do Mostu, porazil Solaris a Iveco“, Písemnou zprávu zadavatele–DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. k veřejné zakázce „Nákup 4 ks nízkopodlažních autobusů“, Znalecký posudek znalce Ing. M. W. ze dne 14. 11. 2022, č. 633/08/2022, certifikát schválení typu č. e8*2007/46*0003*10, žádost o rozšíření č. 10 schválení e8*2007/46*0003, certifikát schválení typu č. e8*2007/46*0003*11, žádost o rozšíření č. 11 schválení e8*2007/46*0003 a návod k obsluze autobusu SOR CN 12. Soud při novém projednání provedl jako důkaz také produktový list autobusu SOR CN 12 / CN 12,3 předložený žalovaným (až v řízení před soudem; nejde tedy o podklad jeho rozhodnutí). Ačkoliv je v tomto produktovém listu uveden objem palivových nádrží 240 – 295 l, ostatní důkazy jednoznačně prokazují, že osoba zúčastněná na řízení mohla nově vyráběný (zadavatel požadoval dodávku nových autobusů) autobus SOR CN 12 (tedy dle svého označení meziměstský, částečně nízkopodlažní autobus) bez jakýchkoliv překážek opatřit palivovými nádržemi o celkovém objemu 310 l (270 + 40 l).

25. Splnění požadavku žalobce b) (palivové nádrže o objemu 300 l) tak osobě zúčastněné na řízení nemohlo činit žádné objektivní obtíže. Předně takové nádrže měla homologovány, jak vyplývá ze znaleckého posudku znalce Ing. M. W. ze dne 14. 11. 2022, č. 633/08/2022, certifikátu schválení typu č. e8*2007/46*0003*10 ve spojení se žádostí o rozšíření č. 10 schválení e8*2007/46*0003 a z certifikátu schválení typu č. e8*2007/46*0003*11 ve spojení se žádostí o rozšíření č. 11 schválení e8*2007/46*0003. Kromě toho je měla ve své nabídce. Přímo v návodu k obsluze autobusu SOR CN 12 je totiž na straně 124 v tabulce 5.2 jako náplň palivové soustavy uvedena motorová nafta v množství 310 l. Autobusy s tímto objemem palivových nádrží tedy osoba zúčastněná na řízení nejen měla homologovány, ale také je vyráběla. Vyrobení dalších takových autobusů tedy nemohlo být spojeno s žádnými dalšími dodatečnými náklady. I kdyby však snad osoba zúčastněná na řízení skutečně musela ještě pro zadavatele vyrábět speciální nádrž, náklady na výrobu nádrže na míru činí dle znaleckého posudku znalce Ing. W. 13 200 Kč (cena práce 8 000 Kč, cena materiálu 5 200 Kč), což je 1) cena srovnatelná s typově dodávanými nádržemi (viz nádrže nabízené na serveru www.prekos.net, jimiž soud prováděl dokazování – cena palivové nádrže o objemu 300 l zde činila 10 733 Kč, cena palivové nádrže o objemu 350 l zde činila 12 524 Kč), 2) cena zjevně srovnatelná s jinými nádržemi vyráběnými na míru [např. lze očekávat, že při výrobě nádrže o objemu 250 l (pro zjednodušení výpočtu soud uvažuje o krychlové nádrži) bude plášť nádrže (tudíž spotřebovaný materiál) menší o 11,5 % oproti nádrži o objemu 300 l, takže by její cena mohla být teoreticky nižší cca o 600 Kč], 3) cena marginální v porovnání s cenou autobusu (dle kupních smluv činila kupní cena jednoho autobusu bez přídatného vybavení 6 819 350 Kč).
26. Na uvedené závěry nemůže mít vliv ani tvrzení žalovaného, že menší z obou nádrží osoba zúčastněná na řízení údajně využívá pro nezávislé topení. Tato skutečnost osobu zúčastněnou na řízení nijak nediskvalifikovala z možnosti podání nabídky, neboť požadavek byl formulován obecně jako požadavek na objem palivových nádrží. Tento požadavek přitom osoba zúčastněná na řízení mohla bez potíží objektivně splnit a zadavatel by nemohl na základě zadávacích podmínek její nabídku vyloučit z důvodu, že jedna z nádrží slouží pro nezávislé topení, neboť takový postup by neměl oporu v zadávacích podmínkách. Je však nutno zároveň poznamenat, že osoba zúčastněná na řízení netvrdila výslovně ani to, že by jedna z nádrží modelu SOR CN 12 byla určena výhradně pro nezávislé topení. Nelze přehlédnout, že dle žádostí o rozšíření č. 10 a 11 schválení č. e8*2007/46*0003 může mít druhá nádrž tohoto modelu objem 33 l, 34 l, nebo 40 l (žádnou palivovou nádrž o objemu 30 l tedy nedisponuje). Osoba zúčastněná na řízení naproti tomu ve svém doplnění kasační stížnosti tvrdila, že od celkového objemu palivových nádrží je nutno vždy odečíst 30 l, které jsou určeny pro nezávislé topení. Není tedy vůbec zřejmé, co vlastně osoba zúčastněná na řízení považuje za „určení“ určitého objemu palivových nádrží pro nezávislé topení. I kdyby však soud těmto neprokázaným tvrzením uvěřil a shledával v nich rozpor se zadávacími podmínkami (což neshledává), musel by konstatovat, že podmínka minimálního objemu palivových nádrží 300 l byla pro osobu zúčastněnou na řízení objektivně snadno, rychle a nenákladně splnitelná také proto, že byla snadno, rychle a nenákladně splnitelná pro každého výrobce autobusů (viz dále).
27. Ostatně nelze odhlédnout od skutečnosti, že osoba zúčastněná na řízení poté, co se dozvěděla o předmětném jednacím řízení bez uveřejnění, poslala žalobci b) nabídku č.: 20191CZ na prodej 71 ks autobusů CN 12 s tím, že nabídku zpracovala na základě informací ze zrušeného výběrového řízení „Nákup linkových autobusů pro regionální dopravu v oblasti Ústeckého kraje“. Své pozdější tvrzení, že její nabídka by zadávací podmínky nesplňovala, nijak

nedoložila. Přinejmenším ve vztahu k velikosti palivové nádrže se přitom toto tvrzení na základě provedeného dokazování ukázalo jako nepravdivé.

28. Jelikož mohla osoba zúčastněná na řízení bez obtíží splnit požadavek na minimální objem palivových nádrží 300 l, je zřejmé, že nepodání nabídky v původním zadávacím řízení nebylo objektivně způsobeno touto zadávací podmínkou a jejím údajným diskriminačním charakterem. Důvody pro nepodání nabídky musely být jiné – buďto čistě subjektivní, nebo sice objektivní, ale plynoucí z jiných zadávacích podmínek, potažmo z jejich kombinace. Možné jiné objektivní důvody pro nepodání nabídky však soud není oprávněn nad rámec napadeného rozhodnutí zkoumat.
29. Soud přitom zdůrazňuje, že posuzování příčinné souvislosti mezi nezákonností zadávacího řízení a nepodáním nabídek je nutno založit právě na objektivních zjištěních, tj. na posouzení objektivní možnosti podat nabídku splňující požadované parametry, a to bez ohledu na to, zda se jedná o požadavky nezákonné. Subjektivní pohnutky pro nepodání nabídky zde nemohou být rozhodné. Pokud se dodavatel rozhodne nabídku nepodat nikoliv proto, že požadované výrobky objektivně nemá ve svém portfoliu, nýbrž proto, že by rád nabídl určitý konkrétní výrobek ze svého portfolia, který požadované parametry nesplňuje, pak důvodem jeho neúčasti v zadávacím řízení není ona zadávací podmínka, nýbrž jeho autonomní rozhodnutí nabídku nepodat, ačkoliv tak objektivně učinit mohl. Nelze pak konstatovat, že by si zadavatel neúčast tohoto dodavatele v zadávacím řízení způsobil sám danou zadávací podmínkou. Proto i v případě, že by taková podmínka byla objektivně nezákonná, nemohla by vést k závěru, že nezákonné bylo také následné jednací řízení bez uveřejnění.
30. Je nutno vzít v úvahu, že jednací řízení bez uveřejnění je zcela samostatným zadávacím řízením. Případné nezákonnosti jiného, byť souvisejícího zadávacího řízení, se do jeho zákonnosti mohou logicky promítnout pouze zprostředkovaně, a tudíž jen v omezeném rozsahu. Přezkum zákonnosti jednacího řízení bez uveřejnění nemůže být nástrojem úplného přezkumu zákonnosti jiného zadávacího řízení. Shora provedené posouzení zákonnosti původního zadávacího řízení v omezeném rozsahu představuje výjimku z tohoto pravidla. Zákonnost původního zadávacího řízení zde může hrát roli pouze do té míry, v jaké se promítá do naplnění zákonného důvodu pro použití jednacího řízení bez uveřejnění. Ne každá nezákonnost původního zadávacího řízení je tedy způsobilá vyvolat také nezákonnost následného jednacího řízení bez uveřejnění. Tyto závěry rozhodně neznamenají aprobování případných dílčích nezákonností původního zadávacího řízení. Pouze se jedná o skutečnosti pro posouzení zákonnosti samostatného jednacího řízení bez uveřejnění irelevantní. Jejich posuzování by tudíž vybočovalo z předmětu soudního přezkumu v dané věci. Proto například pro konstatování nezákonnosti následného jednacího řízení bez uveřejnění nepostačuje, že v důsledku tvrzené nezákonnosti původního zadávacího řízení v něm nemohl být nabídnut konkrétní výrobek. Nezákonnost by musela být takového charakteru, že úplně znemožňovala určitému dodavateli účast v původním zadávacím řízení (s jakýmkoliv svým výrobkem).
31. Lze uzavřít, že mezi zadávací podmínkou spočívající v požadavku na minimální objem palivových nádrží a nepodáním nabídky byť jediného dodavatele (žalovaný za takového dodavatele označoval osobu zúčastněnou na řízení) v původním zadávacím řízení nebyla dána příčinná souvislost. Za této situace je nerozhodné, zda byla uvedená podmínka stanovena v souladu se zákonem (tj. zda například nebyla diskriminační), neboť nelze říci, že by si právě touto nezákonností způsobil zadavatel neúčast všech dodavatelů v původním

zadávacím řízení. Nevedla-li tato podmínka (ať již byla zákonná, či nezákonná) ke zrušení původního zadávacího řízení, nemůže ani zprostředkovaně způsobovat nezákonnost následného jednacího řízení bez uveřejnění.

32. S ohledem na tento závěr by již nebylo nutné zabývat se otázkou, zda skutečně požadavek na minimální objem palivových nádrží stanovený v původním zadávacím řízení porušoval § 36 odst. 1 ZZVZ, jak tvrdí žalovaný. Soud přesto považuje za vhodné se vyjádřit k této otázce, neboť z provedeného dokazování vyplynula dostatečná skutková zjištění pro posouzení, nakolik lze předmětnou zadávací podmínku považovat za diskriminační.
33. Podle § 36 odst. 1 ZZVZ zadávací podmínky nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo nebo nepřímou zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.
34. Žalovaný dospěl k závěru, že požadavek na minimální objem palivových nádrží představoval bezdůvodnou překážku hospodářské soutěže, neboť nebyl logicky odůvodněn, respektive nebyl způsobilý naplnit potřebu, pro kterou dle svého vysvětlení daný požadavek stanovil.
35. Lze souhlasit s obecnou tezí, že prakticky každá zadávací podmínka vytváří překážku hospodářské soutěže, neboť jejím účelem je specifikace požadovaného plnění, tj. vyloučení možnosti poskytnout plnění jiné. Nemusí jít přitom o omezení hospodářské soutěže přímo na trhu výrobku, který je poptáván, ale také na subdodavatelských trzích (např. v tomto případě na trhu s palivovými nádržemi). Tyto teze ovšem samy o sobě nic nevypovídají o tom, zda je určitá podmínka v rozporu s § 36 odst. 1 ZZVZ. Tento rozpor může vyvolat pouze podmínka, která vytváří překážku hospodářské soutěže bezdůvodně. O bezdůvodnosti lze hovořit tehdy, jestliže zadavatel není schopen logicky zdůvodnit (nikoliv nutně již v rámci zadávacích podmínek), proč danou podmínku stanovil, nebo jestliže důvod, který uvedl, daná podmínka nesleduje (buď proto, že není vůbec způsobilá naplnit zadavatelem uvedený cíl, nebo proto, že se podle zjištěných skutkových okolností jedná toliko o zástupný důvod).
36. V posuzované věci soud na základě obsahu správního spisu a dokazování provedeného před soudem dospěl k závěru, že požadavek na minimální objem palivových nádrží nebyl bezdůvodný. Z úvah žalovaného je patrné, že podle něj je požadavek bezdůvodný, jestliže existuje vhodnější způsob stanovení zadávacích podmínek pro dosažení zadavatelem proklamovaného cíle (důvodu zakotvení předmětné podmínky). Takovou interpretaci ovšem nelze obecně přijmout.
37. Podle názoru soudu není možné stanovit univerzální pravidlo pro posuzování toho, kdy jsou zadavatelem proklamované důvody (jeho legitimní potřeba) postačující pro stanovení určitého požadavku, takže již nelze hovořit o bezdůvodné překážce hospodářské soutěže. Posouzení se vždy musí odvíjet od konkrétních skutkových okolností. Obecně však lze říci, že požadovaná míra souvislosti mezi zadávací podmínkou a tvrzenou potřebou se do značné míry odvíjí od toho, nakolik je stanovený požadavek v daném segmentu trhu běžný a zda je jednoduše splnitelný a v porovnání s hodnotou veřejné zakázky nenákladný, nebo naopak technicky komplikovaný a ztlačně navyšující cenu plnění. Požadavek, jehož splnění nemůže nikomu z dodavatelů činit jakékoliv potíže, totiž omezuje hospodářskou soutěž pouze marginálně, a není proto rozhodné, že zadavatel může hospodářskou soutěž omezit prakticky stejně marginálně stanovením jiného parametru. Je-li v takovém případě zdůvodnění požadavku racionální a mezi parametrem a legitimní potřebou zadavatele existuje alespoň v základní míře souvislost, nelze hovořit o bezdůvodné překážce

hospodářské soutěže. Důvod (legitimní potřeba zadavatele) totiž existuje a s ohledem na charakter požadavku nemá valný význam hledat vhodnější překážku hospodářské soutěže.

38. Zcela odlišná situace nastává tehdy, jestliže určitý parametr klade zcela zásadní překážku hospodářské soutěže, protože je ze strany dodavatelů velmi obtížně splnitelný či velmi nákladný, a tudíž zásadním způsobem ovlivňující nabídkovou cenu (která je navíc často jediným či hlavním hodnotícím kritériem). V takovém případě má posouzení jiných variant nastavení zadávacích podmínek ve vztahu k tvrzené potřebě zadavatele mnohem větší význam, neboť se může výrazným způsobem promítnout do toho, v jaké míře bude v důsledku daného požadavku hospodářská soutěž omezena. Mohl-li zadavatel stanovením vhodnějších parametrů dosáhnout svých potřeb a zároveň znatelně snížit dopad na volnou hospodářskou soutěž, lze hovořit o vytvoření bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.
39. Jak již soud uvedl výše, popsání pravidlo není žádným univerzálním pravidlem a vždy závisí na konkrétních skutkových okolnostech. Jak je tedy patrné z výše uvedeného, neexistuje prostá dichotomie mezi podmínkami jednoduchými a složitými, což ovšem nevylučuje, aby byla určitá podmínka v konkrétním případě vyhodnocena jako jednoduchá či složitá.
40. V nyní posuzované věci z dokazování provedeného před soudem vyplynulo, že opatření autobusu palivovou nádrží o objemu 300 l není ani obtížně splnitelné, ani nikterak nákladné (v porovnání s celkovou hodnotou veřejné zakázky).
41. Zaprvé, soud v rámci dokazování z vytištěných webových stránek www.prekos.net zjistil, že cena 300 litrové nádrže činí 10 733 Kč a cena 350 litrové nádrže činí 12 524 Kč. Pro případ, že by si výrobce autobusu vyráběl nádrže na míru, činily by dle znaleckého posudku Ing. W. náklady na výrobu cca 13 200 Kč.
42. Zadruhé, jakkoliv není v právních předpisech stanovena jednoznačná povinnost provést homologaci nové nádrže (viz čl. 14.1. předpisu EHK OSN č. 34 – Jednotná ustanovení pro schvalování typu vozidel z hlediska ochrany před nebezpečím požáru, který tuto otázku ponechává na uvážení schvalovacího orgánu), i kdyby bylo s touto povinností počítáno, provedení homologace by bylo v kontextu hodnoty zakázky nenákladné a s ohledem na termín plnění zakázky snadno splnitelné. Ze znaleckého posudku Ing. W. totiž soud zjistil, že kdyby výrobce autobusů neměl homologovanou nádrž o objemu 300 l a vyšším, činily by celkové náklady na homologaci 11 400 Kč až 69 800 Kč a doba homologace by činila cca 4 týdny.
43. Porovnáním výše uvedených částek s hodnotou jednoho autobusu (dle kupních smluv činila kupní cena jednoho autobusu bez přídatného vybavení 6 819 350 Kč), respektive v případě homologace s hodnotou 71 autobusů (neboť homologace by byla platná pro všechny tyto autobusy), je zřejmé, že náklady na instalaci nádrže o objemu 300 l do nového autobusu jsou marginální. Je přitom nutno zdůraznit, že zadavatel poptával nové autobusy, proto by některým výrobcům oproti jiným nevznikaly další náklady na výměnu nádrže. Instalovat nádrž o určitém objemu by museli všichni výrobci. Rozdíl by tudíž fakticky mohl spočívat pouze v nákladech na homologaci, které ovšem v případě 71 autobusů činí částku 161 Kč až 983 Kč na jeden autobus v hodnotě cca 6 819 350 Kč. Pro srovnání je vhodné poznamenat, že sám předseda žalovaného v napadeném rozhodnutí jako marginální položku považoval částku 5 000 Kč v případě požadavku na kapacitu akumulátorové baterie.
44. A nakonec začtvrté, z produktových listů různých výrobců soud zjistil, že kromě toho, že řada z nich je nabízena s nádrží o objemu 300 l a vyšším, je objem nádrže běžně nabízen

variabilní dle volby zákazníka. Toto zjištění platí jak pro samotnou kategorii meziměstských autobusů (viz produktové listy SOR C 12, Solaris Urbino 12 LE, Iveco Crossway LINE 12 m, Iveco Crossway Low Entry LINE 12 m, Mercedes-Benz Tourismo RH, Mercedes-Benz Intouro, Mercedes-Benz Citaro LE Ü, Mercedes-Benz Citaro Ü), tak pro samotnou kategorii nízkopodlažních autobusů (viz produktové listy SOR NS 12 diesel, SOR NB 12, Solaris Urbino 12, Solaris Urbino 12 LE, Iveco Urbanway 12 m, Iveco Crossway Low Entry LINE 12, Mercedes-Benz Citaro LE Ü, Mercedes-Benz Citaro Ü) – obě kategorie se protínají například u autobusů Solaris Urbino 12 LE, Iveco Crossway Low Entry LINE 12, Mercedes-Benz Citaro LE Ü, Mercedes-Benz Citaro Ü. Vedle toho nelze opomenout autobus nabídnutý žalobcem a) či autobus osoby zúčastněné na řízení SOR CN 12 (viz výše). Nutno poznamenat, že žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení nenavrhli dokazování žádnými jinými produktovými listy jiných výrobců. Soud proto vycházel z důkazů, jejichž provedení navrhl žalobce.

45. Podle názoru soudu přitom není bezpředmětné ani porovnání napříč kategoriemi autobusů, neboť dle provedeného dokazování zjevně neplatí, že by nízkopodlažní autobusy či autobusy se zavazadlovými prostory pod podlahou měly natolik omezený prostor, že by instalace nádrže o objemu 300 litrů měla činit u nějakého vozidla potíže. Co se týče běžně nabízené velikosti nádrže autobusů není žádný důvod rozlišovat jednotlivé kategorie, neboť i mnohem větší nádrže jsou běžně nabízeny jak u autobusů nízkopodlažních, tak u autobusů ostatních, jak u autobusů městských, tak u autobusů meziměstských (viz výše vyjmenované produktové listy jednotlivých autobusů). To, že je autobus nízkopodlažní nebo meziměstský, zjevně nelimituje výrobce natolik, aby jej nebyl schopen opatřit nádrží (či nádržemi) o objemu 300 l, jak se snažili osoba zúčastněná na řízení a žalovaný zejména v prvním řízení o kasační stížnosti tvrdit. Ostatně to, že rozlišování mezi městskými a meziměstskými (resp. regionálními) autobusy, je do značné míry zjednodušující pouze pro snadnější orientaci v portfoliu konkrétního výrobce, je patrné a) z toho, že někteří výrobci tuto kategorizaci často ani výslovně nepoužívají (viz např. produktové listy autobusů Iveco či Mercedes-Benz), b) z toho, že ani zadavatelé z této kategorizace nevycházejí (viz např. požadavek v této věci na autobusy pro regionální dopravu, nikoliv na autobusy meziměstské, nebo požadavek v zadávacím řízení Dopravního podniku měst Mostu a Litvínova, a.s. č. Z2019-039446 na autobusy pro provoz v městské a příměstské dopravě), c) z toho, že sama osoba zúčastněná na řízení své městské autobusy zjevně považuje za vhodné i pro příměstskou dopravu, což je již segment dopravy regionální (v zadávacím řízení na autobusy pro provoz v městské a příměstské dopravě pro DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s., totiž nabídla své autobusy, které označuje za městské, jak plyne z novinového článku z webu zdopravy.cz s názvem „SOR dodá další autobusy do Mostu, porazil Solaris a Iveco“), d) z toho, že například výrobce autobusu Solaris Urbino 12 LE v produktovém listu uvádí, že tento autobus je vhodný nejen pro městskou dopravu, ale také příměstskou a meziměstskou.
46. Lze shrnout, že dle provedeného dokazování není pro výrobce problém (z hlediska časové či finanční náročnosti) opatřit částečně nízkopodlažní autobus délky 12 m pro regionální dopravu nádržemi o celkovém objemu 300 l a více.
47. Zároveň má soud za to, že mezi požadavkem na minimální objem palivové nádrže a legitimní potřebou zadavatele spočívající v nenarušování jízdních řádů v důsledku nutnosti dotankování autobusu v průběhu denního provozu zjevně existuje souvislost. V žádném případě nelze říci, že by objem nádrže neměl vůbec žádný vztah k dojezdovosti. Nelze proto

souhlasit ani se závěrem žalovaného, že by zadavatel danou podmínku vůbec logicky neodůvodnil. U konkrétního vozidla lze logicky předpokládat delší dojezdovost v případě, že bude mít větší nádrž. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že tento parametr sám o sobě neumožňuje určit konkrétní dojezdovost vozidla či porovnat dojezdovost dvou různých vozidel. Ve spojení s deklarovanou spotřebou (kterou zadavatel ostatně také učinil součástí zadávacích podmínek) takové posouzení provést lze, nicméně je nutno zdůraznit, že požadavek na minimální objem palivové nádrže zadavatel nestanovil jako hodnotící kritérium sloužící k porovnávání nabídek, nýbrž jako minimální požadavek, který musí splnit všichni účastníci zadávacího řízení. Nechtěl-li tedy porovnávat dojezdovost autobusů nabízených různými účastníky zadávacího řízení (nýbrž toliko alespoň v základní míře garantovat určitou dojezdovost), lze mu jen stěží vyčítat, že ji mohl porovnávat lépe. Kromě toho nemůže z povahy věci existovat žádný ideální způsob stanovení dojezdovosti, neboť ta se bude vždy odvíjet od podmínek v reálném provozu (od konkrétní trasy, stylu jízdy, obsazenosti autobusu apod.).

48. Jelikož opatření autobusu nádrží o objemu 300 l a více představuje při výrobě nových autobusů spíše marginální nákladovou položku, není důvod požadovat po žalobci b) podrobné zdůvodnění konkrétní hodnoty zvoleného parametru (či dokonce doložení důvodů). Ostatně stejně jako je obtížně zdůvodnitelné to, proč žalobce b) zvolil hodnotu přesně 300 l, bylo by pro něj obtížně zdůvodnitelné, kdyby zvolil hodnotu 200 l či 50 l. Je přitom zjevné, že například autobus s nádrží 50 l by žalobci b) příliš neposloužil, a proto byl určitý požadavek na velikost nádrže odůvodněný, nejednalo-li se o požadavek excesivní (což žalovaný ani netvrdil). Není přitom bez významu, že výrobci standardně u všech svých produktů uvádějí informaci o objemu nádrže (viz všechny výše označené produktové listy autobusů), na rozdíl od dojezdovosti či průměrné spotřeby. Jde tedy o atribut autobusu dobrovolně veřejně prezentovaný všemi výrobci (ostatně předseda žalovaného tuto charakteristiku autobusu v napadeném rozhodnutí označuje jako jednu ze základních). Jako možné vysvětlení tohoto jevu se nabízí buďto dohoda všech dodavatelů o tom, jaké informace budou ve svých prospektech uvádět a jaké nikoliv, nebo zkrátka reakce na poptávku (jde o informace, o které odběratelé stojí), což se jeví poněkud uvěřitelněji. Velikost palivové nádrže má, na rozdíl od průměrné spotřeby nebo dojezdovosti, zjevně na trhu s autobusy určitou vypovídací hodnotu. Odběratelé nepochybně ví, že tato vypovídací hodnota je omezená, a přesto nadále na tomto trhu setrvává stav, kdy je tato informace řazena mezi základní. Není přitom patrný žádný důvod, proč by běžný odběratel mohl při výběru autobusu tento atribut zohlednit, kdežto zadavatel veřejné zakázky nikoliv.
49. Soud proto uzavírá, že požadavek na minimální objem palivových nádrží lze v daném segmentu trhu považovat za snadno splnitelný a nenákladný, a tudíž kladoucí toliko zanedbatelnou a nikoliv bezdůvodnou překážku hospodářské soutěže. Za této situace nelze považovat tento požadavek za rozporný s § 36 odst. 1 ZZVZ pouze proto, že legitimní potřebu zadavatele, kterou tato zadávací podmínka sledovala, bylo možné naplnit vhodnější zadávací podmínkou, která by taktéž kladla toliko minimální překážku hospodářské soutěže.
50. Ve světle právního názoru žalovaného je pochopitelné, proč neprováděl dokazování ke skutečnostem, které na rozdíl od něj zdejší soud považuje pro účely aplikace § 36 odst. 1 ZZVZ za rozhodné. Tento nedostatek však soud napravit vlastním dokazováním. Primárním důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí je navíc již samotná skutečnost, že žalovaným tvrzené porušení uvedeného ustanovení nemělo za následek nepodání žádné

nabídky v původním zadávacím řízení (tj. mezi tvrzenou nezákonností a zrušením původního zadávacího řízení nebyla dána příčinná souvislost).

51. Vzhledem ke shora učiněným závěrům se krajský soud nezabýval některými dalšími dílčími žalobními námitkami, neboť jejich posouzení by nemohlo nic změnit na výsledku soudního přezkumu.
52. Krajský soud dále shledal, že nakládání s důkazy ze strany žalovaného bylo spojeno s procesní vadou. Neshledal však, že by tato vada sama o sobě měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ostatně krajský soud byl *de facto* zavázán k tomu, aby ve světle důkazů obsažených v příloze O0046/2019 po seznámení účastníků s nimi posoudil věc samu (tj. nikoliv pouze posoudil potencialitu vlivu na zákonnost napadeného rozhodnutí). Po provedeném dokazování ze strany soudu by tak již v každém případě nebylo nic, co by mohl žalovaný dále napravit. Soud proto nepovažuje za potřebné podrobněji opakovat detaily tohoto pochybení, relevantní právní úpravu či judikaturu (v podrobnostech viz body 31. až 39. prvního rozsudku krajského soudu). To, že žalovaný vedl správní spis v rozporu se zákonem, potvrdil ostatně NSS ve svém prvním zrušujícím rozsudku a zástupkyně žalovaného při ústním jednání výslovně uvedla, že žalovaný přistoupil ke změně své správní praxe při vedení správního spisu tak, aby byla v souladu s požadavky judikatury. Soud proto pouze ve stručnosti shrnuje, že vyčlenění listinných důkazů předložených žalobcem b) do přílohy O0046/2019, do níž nebylo umožněno účastníkům řízení nahlížet a která ani nebyla původně předložena soudu (ač byl žalovaný vyzván k předložení kompletního správního spisu), představovalo vadu řízení před žalovaným.
53. Nutno poznamenat, že soud ani nemohl v původním řízení posoudit, do čeho všeho žalovaný neumožnil účastníkům nahlédnout, neboť žalovaný soudu nepředložil kompletní správní spis včetně přílohy O0046/2019. Učinil tak až po ukončení dokazování a odročení věci za účelem vyhlášení rozsudku. V novém řízení však již soud toto vyhodnocení provést mohl, neboť žalovaný soudu předložil kompletní správní spis, přičemž po prostudování přílohy O0046/2019 soud zjistil následující skutečnosti.
54. Žalobce b) jako přílohy ke čtyřem svým podáním (ze dne 25. 1. 2019, 4. 2. 2019, 25. 2. 2019 a 1. 3. 2019) zaslal žalovanému celkem 520 listin. Žalovaný do správního spisu zařadil pod původním označením pouze samotná podání a nikoliv jejich přílohy. Některé přílohy do spisu žalovaný zařadil, „pouze“ v obsahu spisu byly změněny názvy dokumentů a jako původce dokumentu bylo na místo žalobce b) uvedeno „Vlastní - 541 Oddělení VZ 10“. Žalovaný dále učinil do spisu dne 29. 1. 2019 úřední záznam, ve kterém uvedl, že v příloze spisu jsou založeny vyjmenované listiny ze zadávací dokumentace (celkem 251 listin). Mezi tyto listiny přitom zahrnul také listiny, které žalobce b) ve svém podání výslovně označil jako důkazy na podporu svých tvrzení (např. Veřejně dostupné nabídky akumulátorových baterií, Zadávací dokumentace „BUS CNG Kladno 2018“, Nabídka navrhovatele, Dopis navrhovatele ve věci cenové nabídky ze dne 9. 1. 2019, Technická specifikace – Plzeňské městské dopravní podniky). Taktéž pouze do přílohy O0046/2019 posléze zařadil také další listiny, které zjevně nepředstavovaly zadávací dokumentaci a o kterých ani nesepsal do spisu žádný úřední záznam (listiny s označením „P1_SOR_NS_12_elec.pdf“, „P2_SOR_NS_12_dies.pdf“, „P1_Plán_dopravní.pdf“, „P2_Copy_of_PPJP_2.pdf“, „P3_PoctyProdaných.xlsx“ a „UK_DSUK_smlouva_o.pdf“). Uvedené listiny žalovaný také nezahrnul do výčtu podkladů rozhodnutí, jak je patrné z úředního záznamu ze dne 14. 3. 2019. Do přílohy O0046/2019 žalovaný neumožňoval účastníkům řízení nahlížet s odůvodněním, že obsahuje zadávací dokumentaci (viz usnesení ze dne 6. 3. 2019, 8. 3. 2019,

19. 3. 2019, 1. 4. 2019, 11. 4. 2019, 30. 4. 2019 či 29. 7. 2019). Žalobce b) si následně vynutil zařazení listin, které označil jako důkazy, do správního spisu tím, že je žalovanému opětovně zaslal dne 21. 3. 2019. Ačkoliv se tak stalo poté, co byla stanovena lhůta pro vyjádření se k podkladům, žalobce a) do spisu i po tomto datu nahlížel a měl reálnou možnost se s nově předloženými listinami seznámit. Oběma žalobcům tak i přes jejich aktivitu nebylo po celou dobu správního řízení umožněno nahlížet „pouze“ do těch listin, které skutečně (jak uváděl žalovaný ve svých rozhodnutích o odepření nahlížení do spisu) tvořily části zadávací dokumentace a byly zároveň uvedeny v úředním záznamu ze dne 29. 1. 2019.

55. Žalobcem b) předloženými listinami, jimiž bylo podle soudu na místě v této věci dokazovat, již dokazoval v rámci prvního ústního jednání, nebo se jednalo o listiny, které byly v určitém okamžiku zařazeny do samotného správního spisu (tedy nikoliv pouze v příloze O0046/2019), jehož obsahem soud standardně neprovádí dokazování. Účastníci řízení byli při novém projednání věci krajským soudem informováni o tom, že se mohou prostřednictvím nahlížení do spisu seznámit s celým obsahem správního spisu včetně přílohy O0046/2019. Při ústním jednání pak nepožadovali provedení žádného dalšího důkazu z přílohy O0046/2019, tedy ani ze zadávací dokumentace, která obsahovala více než 200 listin. Neuváděli ani, že by některé z těchto listin mohly dále podporovat jejich stanovisko ve věci samé. Soud proto neshledal, že by vedení této dokumentace v neveřejné příloze představovalo vadu, která měla vliv na posouzení věci samé. Vedení ostatních listin v této příloze sice mělo vliv na posouzení věci samé, nicméně tato vada se fakticky týkala pouze prvostupňového řízení, neboť přinejmenším v řízení o rozkladu se mohl žalobce a) s těmito listinami seznámit a vystavět na nich svou obranu. I s ohledem na doplnění dokazování ze strany soudu lze přitom konstatovat, že zjištěná vada se již nemůže promítnout do dalšího posuzování věci samé, a proto nemůže představovat důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.
56. K námitkám osoby zúčastněné na řízení stran zúžení původních důvodů (uvedených v návrhu, respektive posléze v prvostupňovém rozhodnutí) pro uložení zákazu plnění smlouvy na předmětnou veřejnou zakázku soud uvádí, že soud přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Je to tedy žalobce, kdo určuje rozsah přezkumu a důvody nezákonnosti, jimiž se má soud zabývat. Soud proto nemohl zkoumat, zda předseda žalovaného dospěl ke správným závěrům ohledně ostatních skutečností namítaných v původním řízení. Pro posouzení těch částí návrhu osoby zúčastněné na řízení, kterým se již žalovaný s ohledem na jím učiněné závěry dále nezabýval, může být prostor v dalším řízení před žalovaným, nikoli však v tomto soudním řízení.
57. V této souvislosti soud také zdůrazňuje, že přezkoumává pouze zákonnost těch závěrů, které žalovaný (resp. jeho předseda) vtělí do svého rozhodnutí. Je nepřípustné důvody rozhodnutí obohacovat v rámci soudního řízení. Už vůbec pak není v rámci soudního přezkumu žádný prostor pro různé náznaky širší nezákonnosti postupu zadavatele či podobné spekulace, které rozhodně nijak nemohou podporovat zákonnost napadeného rozhodnutí ani zvyšovat jeho přesvědčivost. Jestliže žalovaný u jednání soudu či v kasační stížnosti poukazoval na to, že v daném případě nejde pouze o onu v napadeném rozhodnutí konstatovanou nezákonnost, neboť řada dalších kroků zadavatele měla být nějakým způsobem „podivná“ (resp. snad nezákonná) a posuzovaný požadavek na minimální objem palivových nádrží je jen jakousi špičkou ledovce, pak tyto údajné „širší souvislosti“ nemohl soud při svém rozhodování jakkoliv zohledňovat. Pokud skutečně měly být důvodem vydání napadeného rozhodnutí i jiné než v něm uvedené skutečnosti, měl k nim žalovaný vést dokazování a

následně je explicitně uvést mezi důvody rozhodnutí. Tím, kdo fakticky zúžil předmět řízení na problematiku diskriminačního charakteru požadavku na velikost nádrží, nebyl ani soud (jak tvrdila osoba zúčastněná na řízení ve své kasační stížnosti), ani žalobce (jak tvrdila zástupkyně žalovaného v rámci ústního jednání), nýbrž předseda žalovaného. Neučinil tak přitom pouze v rámci odůvodnění svého rozhodnutí, ale výslovně také přímo v jeho výroku. Soud nemůže nad rámec napadeného rozhodnutí posuzovat, zda náhodou zadavatel nezavinil nepodání nabídek v původním zadávacím řízení jinými diskriminačními zadávacími podmínkami či jejich kombinací. Nejen, že by tím zcela nahrazoval odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale navíc by ani s novými důvody nemohl obstát výrok napadeného rozhodnutí, který výslovně vymezuje také příčinu neúčasti dodavatelů, a to tak, že jím bylo stanovení požadavku na minimální objem palivových nádrží v rozporu s § 36 odst. 1 ZZVZ.

V. Shrnutí a náklady řízení

58. Soud z výše uvedených důvodů ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil žalobami napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť po novém projednání nebyl shledán důvod (nezákonné vedení správního spisu, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí), pro který tak soud učinil v prvním rozsudku.
59. Výroky o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci byli ve věci úspěšní, soud jim proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému.
60. Náklady řízení žalobce a) představují zaplacené soudní poplatky ve výši 4 000 Kč.
61. Náklady řízení žalobce b) sestávají ze zaplacených soudních poplatků ve výši 4 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za osm úkonů právní služby (příprava a převzetí věci, sepsí žaloby, sepsí repliky, účast při jednání soudu dne 2. 9. 2020, vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného, vyjádření ke kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení, vyjádření ve věci a doplnění důkazů, účast na jednání soudu dne 29. 11. 2022 a vyjádření ke druhé kasační stížnosti žalovaného) 9 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 9 x 300 Kč. Jelikož je zástupce společníkem společnosti, na jejíž účet vykonává advokacii (Skils s. r. o.) a která je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 6 426 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce b) tak činí 41 026 Kč. Soud nepřiznal žalobci b) jím požadovanou náhradu nákladů řízení za tři další úkony právní služby spolu se třemi režijními paušály. Tyto úkony měly spočívat ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (toto podání není podáním ve věci samé, a proto jeho sepsí není úkonem právní služby) a dvou doplňujících vyjádření v řízení o kasační stížnosti ze dne 15. 2. 2021 a 27. 4. 2021. Náklady na tyto úkony soud nepovažoval za účelně vynaložené, neboť se jednalo již o opakovanou reakci, která nevznášela do věci nové argumenty; žalobce b) se předtím ve věci vyjádřil již několikrát, a to i v řízení o kasační stížnosti.

62. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*). V řízení o kasační stížnosti sice byla v postavení účastníka řízení (stěžovatele), nicméně ve věci nebyla úspěšná. Úspěch ve věci ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. se totiž odvíjí od celkového výsledku soudního přezkumu, nikoliv od výsledku řízení o opravném prostředku (o kasační stížnosti). Osoba zúčastněná na řízení přitom svou argumentací brojila proti argumentaci žalobců a podporovala stranu žalovanou, která ve věci nebyla úspěšná. Tudíž ani osoba zúčastněná na řízení ve věci úspěšná nebyla, a nemá proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 23. dubna 2024

Petr Šebek v.r.
předseda senátu